



מפט א'א'האק הצולאמי
(3 - 9 קדמקר 2015)



עיקרי אירועי השבוע

- ארגון דאעש בעיראק ובסוריה המשיך גם השבוע לעמוד בפני התקפות אוויריות אינטנסיביות של ארה"ב ורוסיה אליהם הצטרפה גם בריטניה. יעד להתקפות הללו היו תשתיות הנפט של דאעש בצפון סוריה במטרה לפגוע במקור ההכנסה העיקרי של הארגון. התקיפות הרוסיות לוו בקמפיין תקשורתי בו הואשמה תורכיה בסחר בנפט עם דאעש. איראן הצטרפה גם היא לקמפיין האנטי-תורכי. בתגובה הצהיר ארדואן, כי יתפטר מתפקידו אם תוכחנה הטענות שלפיהן רוכשת תורכיה נפט מדאעש.
- בזירות הלחימה השונות בעיראק ובסוריה לא חלו השבוע שינויים משמעותיים בשטח. ראויים לציון המשך הלחץ של צבא עיראק על דאעש בעיר אלרמאדי ובסביבותיה; מאבקי שליטה בין דאעש לבין ארגוני המורדים על הנוכחות בקרבת הגבול התורכי באזור שמצפון לחלב; והמשך מאבקי כח, הכוללים חיסולים הדדיים, בדרום רמת הגולן בין חטיבת שהדאא' אלירמוכ, המזוהה עם דאעש, לבין ארגוני מורדים, הכוללים את ג'בהת אלנצרה.
- בסן ברנרדינו, שבמערב ארה"ב בוצע פיגוע הרג (14 הרוגים, 17 פצועים) ע"י בני זוג ממוצא פקיסטאני. בלונדון בוצע פיגוע דקירה ברכבת בתחנת רכבת תחתית ע"י צעיר, שקרא "זה עבור סוריה". דאעש הודיע, כי בני הזוג, שביצעו את הפיגוע בסן ברנרדינו, נמנים על תומכיו, אך הוא לא קיבל אחריות לביצוע הפיגוע. להערכתנו, המדובר בשני פיגועים, שהתבצעו בהשראת דאעש, כמותם כבר התבצעו במדינות המערב, אך הם לא התבצעו בהכוונתו הישירה.

המערכה הבינלאומית נגד דאעש

תקיפות ארה"ב ומדינות הקואליציה

- השבוע נמשכו התקיפות האוויריות של ארה"ב ומדינות הקואליציה נגד מטרות דאעש. במהלך השבוע בוצעו כמה עשרות תקיפות באמצעות מטוסי קרב, מטוסי תקיפה וכלי טיס בלתי מאוישים. להלן עיקרי התקיפות (אתר משרד ההגנה האמריקאי):
- בסוריה התמקדו התקיפות באזורי מארע (מצפון לחלב), עין עיסא (צפונית מערבית לאלרקה), דיר אלזור ואלרקה. בין השאר הותקפו כלי רכב, מבנים, פעילים ושדות נפט.

• **בעיראק** התמקדו התקיפות באזור אלבו ח'יאת (מדרום לחדית'ה), אבו כמאל, מוצול, רמאדי, סנג'אר סלטאן עבדאללה (מדרום למוצול), חבאניה וק'סיק. בין השאר הותקפו פעילים, עמדת לחימה, עמדות ארטילריה, עמדות צלפים וכלי רכב.

■ כוחות הקואליציה בראשות ארה"ב הודיעו, כי ב-3 בדצמבר 2015. הם ביצעו 26 תקיפות ופגעו בתפוקת הנפט של דאעש בסוריה (דיילי סטאר, 4 בדצמבר 2015). כמו כן נמסר, כי לפחות 32 פעילי דאעש נהרגו וכארבעים נפצעו בסדרה של תקיפות, שביצעו כוחות הקואליציה ב-5 בדצמבר 2015 באזור אלרקה (אלערביה, 6 בדצמבר 2015).

מהלכים אמריקאיים נגד דאעש

■ **נשיא ארה"ב ברק אובמה** אמר בנאום לאומה, כי ארה"ב פועלת, יחד עם בנות בריתה, כדי לבלום את פעילות דאעש וכי מאז הפיגוע בפאריס התגבר שיתוף הפעולה בתחום המודיעין עם בנות הברית האירופאיות. עוד אמר, כי ארה"ב פועלת מול תורכיה לסגירת הגבול עם סוריה וכי ארה"ב מקיימת שיתוף פעולה עם מדינות מוסלמיות ועם הקהילות המוסלמיות בארה"ב במטרה להלחם באידיאולוגיה הקיצונית אותה מקדם דאעש באמצעות רשתות האינטרנט (אתר הבית הלבן, 6 בדצמבר 2015).

■ **ג'והן קרי מזכיר המדינה האמריקאי** מסר, כי לאחר דיונים עם נשיא תורכיה טאיפ ארדואן החליטו הצדדים על סגירת רצועת הגבול, שנותרה פתוחה בין סוריה לבין תורכיה. זאת כדי למנוע מעבר לא חוקי של נפט ושל לוחמים זרים (אלג'זירה, 2 בדצמבר 2015).

■ גם בעבר הצהירו ארה"ב ותורכיה על סגירת הגבול התורכי-סורי. תורכיה נקטה גם כמה צעדים בשטח, שעד כה הוכחו כבלתי אפקטיביים. עתה יש להמתין ולראות האם תיושם ההחלטה, שעליה הודיע קרי, הלכה למעשה.

הצטרפות בריטניה לתקיפות נגד דאעש בסוריה

■ בית הנבחרים הבריטי אישר ב-2 בדצמבר 2015 ברוב של 390 תומכים מול 211 מתנגדים תוכנית להרחבת התקיפות האוויריות של חיל האוויר נגד ארגון דאעש בסוריה. מספר שעות לאחר מכן החלו מטוסי קרב בריטיים לתקוף מטרות של דאעש בסוריה (הגרדיאן, 3 בדצמבר 2015). מייקל פאלון, שר ההגנה של בריטניה אישר, כי ארבעה מטוסי קרב בריטיים, ששהו בבסיס בקפריסין ביצעו תקיפות מוצלחות בשדה הנפט אלעמר (Al 'Umar) בסוריה (BBC News, 3 בדצמבר 2015). לדבריו בריטניה תהיה מעורבת בפעילות נגד מטרות דאעש בסוריה למשך תקופה ארוכה (הגרדיאן, 5 בדצמבר 2015).

שדה הנפט אלעמר, הנמצא מדרום מזרח לדיר אלזור, נחשב לשדה הנפט הגדול ביותר בסוריה. השדה הוחזק בידי פעילי ג'בהת אלנצרה מאז חודש נובמבר 2013 ונכבש על-ידי פעילי דאעש בתחילת יולי 2014 (aawsat.com, 6 בדצמבר 2015). התקיפה, שביצעו המטוסים הבריטיים נגד מתקנים בשדה הנפט אלעמר הינו חלק ממאמץ כולל לפגוע במקור ההכנסה העיקרי של דאעש, לו שותפים רוסיה ומדינות הקואליציה, בראשות ארה"ב.



שדה הנפט אלעמר מדרום מזרח לדיר אלזור (Google Maps).

הצטרפות גרמניה למערכה הצבאית נגד דאעש

■ הבית התחתון בפרלמנט הגרמני אישר ב-4 בדצמבר 2015 את תוכנית הממשלה לשגר כוחות מצבא גרמניה למערכה הצבאית נגד דאעש בסוריה. במסגרת זאת אושרה הפעלתם של שישה מטוסי איסוף ושל פריגטה, שתיייע לאבטחת נושאת המטוסים הצרפתית שארל דה גול הנמצאת בקרבת חופי סוריה. כמו כן אושרו שיגור מטוס תדלוק ו-1,200 חיילים. עם זאת ההחלטה אינה מתירה לחיל האוויר הגרמני לתקוף יעדי דאעש בשטח סוריה (christiantoday.com, 6 בדצמבר 2015).

המעורבות הרוסית במלחמת האזרחים בסוריה

■ גם השבוע נמשכה הפעילות האווירית האינטנסיבית של רוסיה נגד יעדים בצפון סוריה. התקיפות הרוסיות התמקדו באזורי אלחסכה, אללאד'אקיה, חמאה, אדלב וחמץ. במסגרת זאת תקפו מטוסים רוסיים מיכלי דלק במחוז חלב (אלדרר אלשאמיה, 4 בדצמבר 2015). דובר מטעם משרד ההגנה של רוסיה אמר, כי במסגרת המערכה האווירית של רוסיה בסוריה פגעה רוסיה בעשרות אתרי הפקה וזיקוק נפט וכן ב-1,000 מיכליות של דאעש. על פי הדובר הביאה פגיעה זאת לירידה של כמחצית מהכנסות הארגון (פוקס ניוז, 4 בדצמבר 2015). מקורות רוסיים מסרו, כי מתחילת הצטרפות רוסיה ללחימה בסוריה, ביצעו הכוחות הרוסיים בשמי סוריה למעלה מ-2,300 גיחות, שפגעו ביותר מ-4,100 מטרות טרור (RT, 5 בדצמבר 2015).

■ על רקע המתיחות בין רוסיה לתורכיה בעקבות יירוט המטוס הרוסי **האשימה רוסיה את תורכיה בכלל, ואת נשיא תורכיה ארדואן ומשפחתו בפרט, בסחר בנפט עם ארגון דאעש**. גם האיראנים הצטרפו לקמפיין התקשורתי נגד תורכיה: כך למשל, **מחסן רצ'אאי**, מזכיר המועצה לקביעת האינטרסים, אמר, **כי בידי איראן הוכחות לעסקות העברת נפט מדאעש לתורכיה**. הוא הוסיף, כי אם ממשלת תורכיה אינה מודעת לעניין איראן מוכנה להעביר לה את המידע, שכן היועצים האיראנים הנמצאים בסוריה מצלמים את כל הנתיבים דרכם עוברות מיכליות הנפט של דאעש לתורכיה (פארס, 4 בדצמבר 2015). בתגובה, **הצהיר ארדואן, כי יתפטר מתפקידו אם תוכחנה הטענות לפיהן רוכשת תורכיה נפט מדאעש, וכי שום מדינה אין זכות להעליב את תורכיה על-ידי האשמתה ברכישת נפט מדאעש**.

■ בכירים רוסיים ומשרד ההגנה הרוסי נטלו חלק בקמפיין, המאשים את תורכיה בסחר נפט עם דאעש:

- **שר ההגנה הרוסי כתב בדף הפייסבוק שלו שבצילומי מטוסים לא מאוישים של ארה"ב ניתן לראות משאיות עמוסות בנפט חוצות את הגבול לתורכיה מאזור בסוריה הנשלט על ידי דאעש**. לדבריו מוכיחים הצילומים הללו שדאעש מבריח נפט לתורכיה עבור טאיפ ארדואן ובני משפחתו¹ (ibtimed.com, 5 בדצמבר 2015). לדבריו ניתן להצביע על לפחות **שלושה נתיבים, המשמשים להברחת נפט מסוריה לתורכיה: נתיב ההברחה המערבי מוביל לנמל בים התיכון; נתיב ההברחה הצפוני, המוביל לבית זיקוק באטמן (Batman) (הממוקם כמאה ק"מ מהגבול עם סוריה); נתיב ההברחה המזרחי, המוביל לבסיס העברה גדול בעיר Cizre שבתורכיה**. לדבריו **מסתכמות ההברחות הבלתי חוקיות של נפט לתורכיה ב-8,500 משאיות נפט, המעבירות 200,000 חביות נפט מידי יום (RT, 3 בדצמבר 2015)**.

- **אנטולי אנטונוב סגן שר ההגנה הרוסי אמר, כי תורכיה היא הלקוח הגדול ביותר של הנפט של דאעש**. גם הוא האשים את ארדואן ובני משפחתו במעורבות בהפצת הנפט המופק מאזורים בנמצאים בשליטת דאעש. לדבריו הנפט מובל לתורכיה **באמצעות אלפי מיכליות (Cumhuriyet, 2 בדצמבר 2015)**. על רקע האשמות אלו הודיע **שגריר רוסיה באו"ם אנטולי צ'ורקין**, כי רוסיה מגבשת הצעת החלטה במועצת הביטחון של האו"ם שתחמיר את האכיפה של החלטת המועצה 2199 משנת 2015, שמטרתה למנוע סחר בלתי חוקי בנפט עם קבוצות טרור (RT, 1 בדצמבר 2015).

- **משרד ההגנה הרוסי העלה ליוטיוב סרטון**, בו נראות **משאיות חוצות את הגבול מסוריה לתורכיה, דרך אחד ממעברי הגבול**. לטענת משרד ההגנה משאיות אלו מעורבות בסחר בלתי חוקי בנפט בין דאעש לתורכיה (יוטיוב, 2 בדצמבר 2015).

¹ הרוסים לא סיפקו ראיות לכך שמשפחת נשיא תורכיה מעורבת ברכישת נפט מדאעש.



תמונות, שפורסמו על-ידי משרד ההגנה הרוסי, המעידות על נתיבי הברחות נפט מסוריה לתורכיה, על-ידי ארגון דאעש (RT, 3 בדצמבר 2015).

עיקרי התפתחויות בסוריה



מפת סוריה (<http://www.nationsonline.org>)

כללי

■ בצפון מערב סוריה נמשכו עימותים במרחבי חלב וחמץ, ללא שינויים משמעותיים במצב בשטח. כמו כן התקיימו עימותים בין דאעש לבין ארגוני מורדים אחרים מצפון לחלב, **בקרב הגבול התורכי**. נראה כי דאעש, **ג'בהת אלנצרה ושאר ארגוני המורדים עושים מאמץ לבסס נוכחותם בקרב הגבול שבין סוריה לתורכיה** כדי לאפשר את המשך קיומם של ערוצי הקשר הלוגיסטיים שבין סוריה לתורכיה. כל זאת כשברקע פרסומים על כוונת תורכיה בתמיכת ארה"ב להקים אזור חיץ "נטול דאעש" בצפון סוריה.

התנגשויות בין ארגוני המורדים בקרב הגבול הסורי-תורכי

■ השבוע התקיימו עימותים בין דאעש לבין ארגוני מורדים המתנגדים לו, ובהם ג'בהת אלנצרה, בקרב הגבול הסורי-תורכי, באזור שמצפון לחלב. מוקד ההתנגשויות הללו הייתה **העיירה בראעי'דה (Baraghedeh)**, כ-4 ק"מ מדרום לגבול עם תורכיה. ב-3 בדצמבר 2015 דיווח דאעש כי אנשיו כבשו את העיירה מידי ארגוני המורדים. זמן קצר לאחר מכן טענו ארגוני המורדים, שצבא סוריה החופשי יחד עם ארגונים נוספים השיבו לעצמם את השליטה על העיירה. על פי דיווחי ארגוני המורדים נהרגו במקום למעלה מעשרה פעילי דאעש (3 בדצמבר 2015, all4syria.info).



העיירה בראעי'דה, שבקרב הגבול התורכי (Google Maps).



שיגור רקטה על ידי דאעש לעבר ארגוני המורדים בעיירה בראעי'דה (אתר dabiqnews.com, 4 בדצמבר 2015).

■ גם השבוע נמשכו התנגשויות מקומיות בין צבא סוריה לדאעש באזור **שדה התעופה הצבאי כוירס, שממזרח לחלב**. ב-6 בדצמבר 2015 דווח שצבא סוריה תקף אזור הערכות של דאעש באזור תחנת הכוח הממוקמת כ-11 ק"מ ממערב לשדה התעופה. כמו כן נמשכו התנגשויות בכמה צירים, המובילים לשדה התעופה (syriahr.com, 6 בדצמבר 2015).



שדה התעופה הצבאי כוירס (Wikimapia).

מחוז חמץ

■ **השבוע נמשכו העימותים מדרום מזרח לחמץ**. דווח, כי פעילי דאעש בולמים את התקדמות צבא סוריה על ידי פיגועי התאבדות, הגורמים לאבדות כבדות. השבוע ביצעו שני מחבלים מתאבדים של דאעש פיגועי תופת, נגד צבא סוריה: הראשון באזור העיירה מהין הממוקם כ-17 ק"מ ממערב לעיר אלקריתין והשני בגבעות אלרמילה (Tilal al Rumailah), כארבעה ק"מ מצפון מזרח לאלקריתין (אתר a3maqagency.wordpress.com, 3 בדצמבר 2015). דאעש הודיע, כי פעיליו הרגו למעלה מ-85

חיילים של צבא סוריה בקרבת העיר אלקריתין . נמסר, כי בין ההרוגים קצין סורי בדרגת אלוף משנה (עקיד) ושלושה קצינים נוספים (All4Syria, 3 בדצמבר 2015).



העיר אלקריתין והעיירה מהין, שממערב לה (Google Maps).

דרום רמת הגולן

■ השבוע דווח, כי **אבו ג'ליביב**, מפקד ("אמיר") ג'בהת אלנצרה באזור דרעא, מת (או נפצע). זאת כתוצאה מפיצוץ מטען, שהטמינו פעילי חטיבת שהדא' אלירמוכ סמוך לעיירה כחיל (ח'טוה, 3 בדצמבר 2015). אם יאומת מידע זה אז המדובר בתגובה של חטיבת שהדא' אלירמוך לחיסולם של מפקדיה הבכירים בידי ג'בהת אלנצרה וארגוני מורדים אחרים, **במסגרת מאבקי השליטה על דרום רמת הגולן**.

עיקרי ההתפתחויות בעיראק



מפת עיראק (<http://www.nationsonline.org>)

כללי

צבא עיראק ממשיך במאמציו לבסס שליטתו סביב העיר אלרמאדי, שאותה הוא מנסה לכבוש מחדש מידי דאעש. בדיווח הטעון אימות נמסר, כי השבוע הצליח לראשונה צבא עיראק לכבוש מספר שכונות מגורים בעיר עצמה. דאעש מצידו מנסה לפגוע בכוחות צבא עיראק, המכתירים את העיר באמצעות פיגועי התאבדות.

העיר בגדאד וסביבותיה

■ בעיר בגדאד הצטמצמו לאחרונה פיגועי התופת, שמבצע דאעש, הגם שהם לא פסקו לגמרי. ב-4 בדצמבר 2015 התפוצץ מטען במערב העיר וכתוצאה מכך נהרג אזרח ושבעה אזרחים נוספים נפצעו (בגדאד טיימס, 4 בדצמבר 2015). השיפור היחסי במצב הביטחוני בבגדאד בא בעקבות צעדי הביטחון, שנקטו ע"י ממשלת עיראק, בעקבות גל הפיגועים שביצע דאעש.

מחוז אלאנבאר

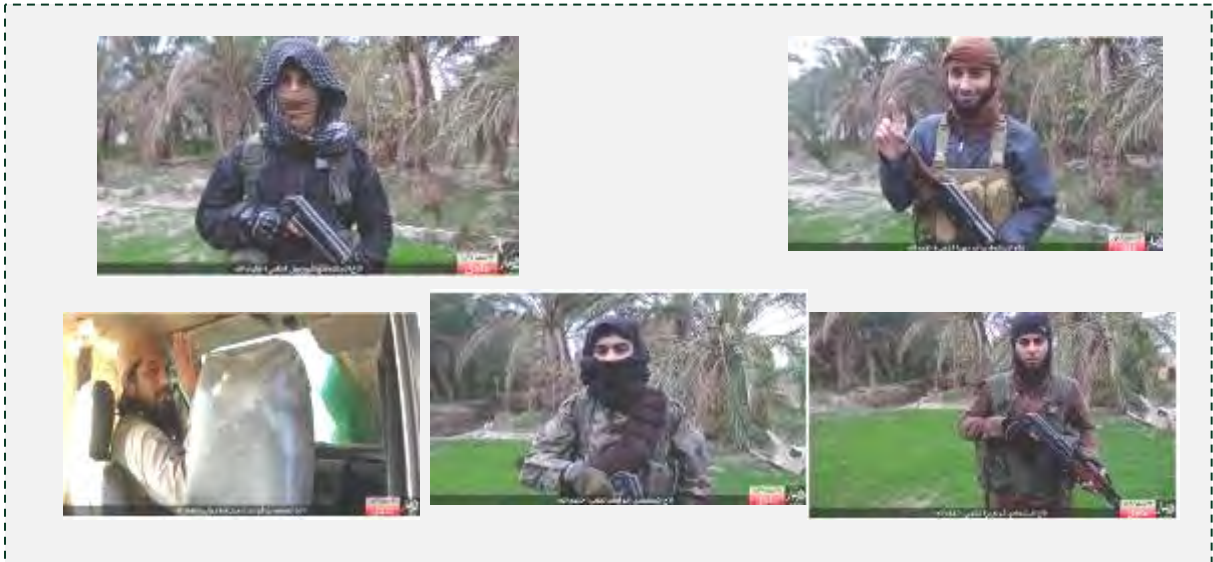
■ גם השבוע נמשכה הלחימה במחוז אלאנבאר בדגש על העיר אלרמאדי וסביבותיה. צבא עיראק ממשיך להדק את המצור על העיר באמצעות השתלטות על אזורים נרחבים מסביבה תוך חסימת נתיבי אספקה של דאעש המובילים לעיר. צבא עיראק הודיע כי ב-4 בדצמבר 2015 הרג שלושים פעילי דאעש מצפון העיר אלרמאדי במהלך ניסיון של פעילי דאעש לפרוץ את המצור המוטל על העיר (בגדאד טיימס, 4 בדצמבר 2015).

■ ב-6 בדצמבר 2015 דווח, כי צבא עיראק הצליח לכבוש מספר שטחים בעיר אלרמאדי עצמה ביניהם אזורי תחריר ואלקאדסיה הנמצאים בשכונת אלתאמים (סקיי ניוז בערבית, 6 בדצמבר 2015). אם יאומת דיווח זה אזי המדובר בהישג של עבור צבא עיראק, שעד כה פעל רק בשולי העיר ובסביבותיה אך נמנע מלהיכנס אליה.

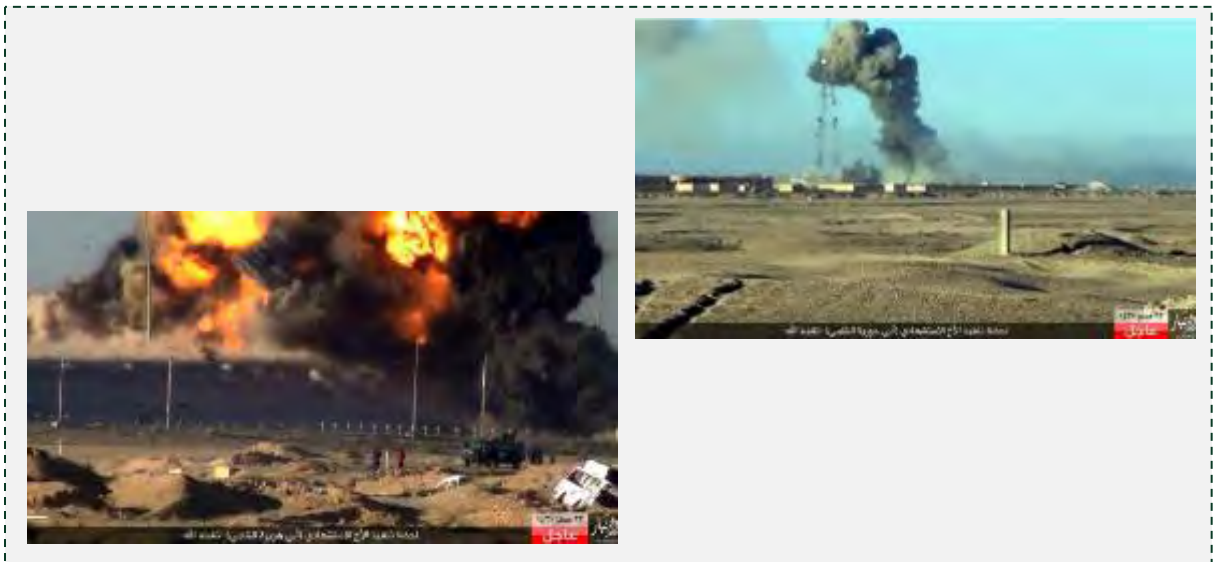


שכונת אלתאמים בעיר אלרמאדי המסומנת באדום (Google Maps).

■ דאעש מצידו מנסה לפגוע בצבא עיראק באמצעות פיגועי התאבדות. ב-5 בדצמבר 2015 קיבל דאעש אחריות לביצוע חמישה פיגועי התאבדות ברצף נגד צבא עיראק מערבית לעיר אלרמאדי. מבצעי פיגועי ההתאבדות היו ארבעה מחבלים סורים ומחבל טג'יקי. החמישה התפוצצו בזה אחר זה ברכבי תופת (אח'באר אלמסלמין, 5 בדצמבר 2015).



חמשת המחבלים המתאבדים. מימין למעלה: המכונה אבו חוריה אלשאמי. משמאל למעלה: המכונה אבו רסול אלשאמי. מימין למטה: המכונה אבו הרירה אלשאמי. באמצע למטה: אבו אסאמה אלשאמי. משמאל למטה: אבו עבד אלרחמן אלטאג'יקי (אח'באר אלמסלמין, 5 בדצמבר 2015).



מימין: פיגוע ההתאבדות, ככל הנראה בבסיס צבא עיראק שבוצע ע"י אבו חוריה אלשאמי. משמאל: הפיצוץ שגרם אבו הרירה אלשאמי (אח'באר אלמסלמין, 5 בדצמבר 2015).

סאמראא'

■ **נמשכת הלחימה באזור העיר סאמראא'.** צבא עיראק הידק את אמצעי האבטחה סביב העיר מחשש להתקפות של דאעש. כמו כן פעל צבא עיראק במזרח מחוז צלאח אלדין לניתוק קווי האספקה של דאעש למחוז (אלערבי אלג'יד, 4 בדצמבר 2015). ב-6 בדצמבר 2015 פרסם אתר המזוהה עם דאעש תמונות מהלחימה במערב העיר סאמראא' (הדם אלסואר, 6 בדצמבר 2015).



ירי לעבר עמדות צבא עיראק (הדם אלאסואר, 6 בדצמבר 2015).

מצרים וחצי האי סיני

■ במהלך השבוע המשיכו כוחות הביטחון המצריים בפעילות הצבאית נגד שלוחת סיני של דאעש. במסגרת זאת הם קיימו פעילות אינטנסיבית בעיקר במרחב רפיח - אלשיח' זויד - אלעריש. בפעילות נהרגו עשרות פעילים ג'האדיסטים, עשרות חשודים נעצרו, הוחרמו אמצעי לחימה ונוטרלו מטעני חבלה רבים.

■ לידי כוחות הביטחון המצריים הגיע מידע על ניסיון הברחה של אמצעי לחימה ביניהם כמות גדולה של רקטות. ההברחה בוצעה באמצעות שתי משאיות השייכות לפעילי דאעש בדרום רפיח. כוחות הביטחון המצרים תקפו את שתי המשאיות מהאוויר באמצעות מסוקים והן נהרסו כליל (אלוטן, 6 בדצמבר 2015).

■ הכוחות המזוינים של מצרים פרסמו אינפוגרפיק המסכם את פעולות משמר הגבול במהלך נובמבר 2015. על פי הנתונים הוחרמו במהלך החודש 478 אמצעי לחימה שונים ביניהם רובים, אקדחים, פגזים וחומרי נפץ כמו כן נעצרו 610 אנשים בעלי אזרחויות שונות. המעצרים הללו התבצעו הן בחצי האי סיני והן על גבול מצרים לוב. כמו כן נהרסו עשרים מנהרות באזור רפיח (עמוד הפייסבוק של דובר הכוחות המזוינים, 7 בדצמבר 2015).

■ למרות הנתונים הללו נמשכה שיגרת הפיגועים של דאעש נגד כוחות הביטחון המצריים:

● **ב-5 בדצמבר 2015** התפוצץ מטען חבלה סמוך לשריונית של כוחות הביטחון המצריים באזור אלאחראש (צפונית לרפיח) השריונית נהרסה. דווח, כי בפיגוע נהרגו קצין בדרגת רב-סרן וחייל ונפצעו שלושה נוספים (محمد ابو صهييب@mohamedabosohib, 5 בדצמבר 2015).

● **ב-5 בדצמבר 2015** התפוצץ מטען חבלה, שהופעל כלפי שריונית של המשטרה, דרומית לאלעריש (חשבון טוויטר מזוהה עם מחוז סיני, 5 בדצמבר 2015).

- **ב-5 בדצמבר 2015** העלה פעיל המזוהה עם דאעש, תמונה בה נראה חייל מצרי נורה על-ידי צלף של דאעש סמוך לעמדת מקלע בה היה באלעג'רה (Al 'Ujrah), שמדרום לרפיח (محمد ابو صهييب @mohamedabosohib; justpaste.it; 5 בדצמבר 2015).



החייל המצרי ליד עמדת המקלע נופל לאחר שנורה על-ידי צלף של דאעש (justpaste.it, 5 בדצמבר 2015).

- **ב-6 בדצמבר 2015** נהרג אדם ונפצעו כמה נוספים מפיצוץ מטען חבלה, שהונח בכביש החוף באלעריש (אלמצרי אליום, 7 בדצמבר 2015).

פלסטינית וערביי ישראל

חשיפת חוליית תומכי דאעש בנצרת

■ בעקבות פעילות כוחות הביטחון הישראליים נעצרו במהלך אוקטובר – נובמבר 2015 חמישה צעירים, בשנות העשרים לחייהם, תושבי העיר נצרת. החמישה נעצרו לאחר שהתקבל מידע לפיו הם מקיימים מפגשים ומתאמנים בשימוש בכלי נשק. מחקירתם עלה, כי במהלך השנה האחרונה הם עברו תהליך של הקצנה דתית במהלכה הביעו תמיכה בארגון דאעש. החמישה נהגו להיפגש בחשאי ולצפות בסרטונים הקשורים לדאעש ובנאומים של אנשי דת הקשורים לארגון. הם גם שוחחו ביניהם על הצורך לבצע ג'האד נגד הכופרים. במקביל פעלו להשיג כלי נשק ואף התאמנו בירי בהזדמנויות שונות בחורשה הסמוכה לנצרת. לפחות אחד מחברי החוליה הביע את רצונו לצאת לעיראק ולסוריה כדי להלחם בשורות דאעש וכן את רצונו לבצע פיגוע "נגד היהודים". (שירות הביטחון הכללי, Ynet, 8 בדצמבר 2015).

■ פעילותו של דאעש אסורה בישראל: ב-3 בספטמבר 2014 הכריז שר הביטחון על ארגון דאעש כעל התאחדות בלתי מותרת. ב-25 באוקטובר 2015 הכריזה ממשלת ישראל על דאעש כעל ארגון בלתי חוקי.

הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

אזור דרנה

■ פטר קוק (Peter Cook) דובר הפנטגון, אישר, שאחד מראש דאעש בלוב נהרג בתקיפה אווירית, שביצעה ארה"ב בחודש שעבר. ההרוג הוא אבו נביל, שנהרג בעיר דרנה. לדברי פטר קוק זוהי התקיפה הראשונה, שמבצעת ארה"ב נגד מנהיגי דאעש בלוב.

■ פעיל דאעש, שנהרג בסיכול הממוקד הינו אבו נביל אלנבארי, פעיל דאעש ממוצא עיראקי. הוא היה חבר קרוב של מנהיג דאעש אבו בכר אלבע'דאדי ושימש בעבר כמושל מחוז צלאח אלדין שבעיראק. אבו נביל שוגר ע"י הנהגת דאעש ללוב, ונמנה על צמרת הפיקוד של דאעש בלוב. על פי החשד אבו נביל הינו הפעיל, אשר נראה בסרט הוידאו של דאעש, אשר תעד את הוצאתם להורג של 21 מצרים קופטים על חוף הים בלוב (דיילי מייל, 7 בדצמבר 2015).

■ מותו של אבו נביל אלנבארי מהווה פגיעה בצמרת הפיקוד של דאעש בלוב ויתכן, כי יש בה כדי להוסיף על קשייו של הארגון במרחב העיר דרנה, ובמזרח לוב בכלל. עם זאת, להערכתנו, היא לא תפגע באופן משמעותי ביכולותיו הצבאיות והממשליות של דאעש במרחב סרת ובמערב לוב בכלל, שם ממשיך הארגון להתבסס לאחר שנחלש כוחו במזרח.

■ ובינתיים ממשיכים פעילי דאעש להיאחז בשטח שולט בשם אלפתא'ח, דרומית-מזרחית לדרנה. באזור זה הם עומדים בפני לחצים של ארגון ג'האדיסטי מקומי המזוהה עם אלקאעדה ושל צבא לוב התומך, בממשלת טוברוק. השבוע פרסם דאעש תמונות בהם נראים פעילי הארגון עוסקים בפעילות צבאית באזור העיר דרנה, להערכתנו באזור אלפתא'ח (אח'באר אלמסלמין, 6 בדצמבר 2015).



מימין: פעילי הארגון ממלאים שקי חול כדי ליצור קווי הגנה. משמאל: פעיל דאעש משקיף על אזור חוף ימה של העיר דרנה. למטה: פעיל דאעש נושא מטול אר פי ג'י (אח'באר אלמסלמין, 6 בדצמבר 2015).

■ אחד ממנהיגי דאעש בדרנה, **מראד אלחאסי**, המוכר בכינויו **מראד אלסבע**, הוצא להורג על-ידי אנשי **מועצת השורא של לוחמי הג'האד בדרנה**, המזוהה עם **ארגון אלקאעדה**. אלסבע נעצר על ידי פעילי הארגון באוקטובר 2015 (פורטל אלוסט, 3 בדצמבר 2015). זהו **צעד נוסף בהתבססות השלוחה של אלקאעדה בדרנה ובסילוק שרידי שלטונו של דאעש מהעיר**.

סרת

■ **קצין בכיר בצבא לוב התומך בממשלת טברק טען**, כי פעילי דאעש בסרת מתאמנים באמצעות סימולאטורים בהטסת מטוסים. האימונים מתבצעים בסרת באמצעות סימולאטור טיסה חדיש למטוסים אזרחיים, אותו השיגו במהלך אוקטובר 2015 מחוץ ללוב. לטענתו, קצינים בדימוס מלוב וממדינות שכנות מפקחים על האימונים הללו. יתכן כי **סימולאטור נוסף לאימון טיסה במטוסי קרב הגיע לסרת**.

■ בכיר בטחוני, הפועל במסגרת גוף העוקב אחר פעילות דאעש בצפון אפריקה, אישר כי קיים מידע לפיו פעילי דאעש בלוב **מתאמנים בהטסת מטוסים אזרחיים**, הוא הוסיף, כי מטוסי חיל האוויר הלובי ניסו בחודש האחרון להשמיד לפחות אתר אחד בו מתבצעים האימונים הללו אך ללא הצלחה. לדבריו, תקיפות חיל האוויר גרמו להעתקת מרכז האימונים לאתר חדש הנמצא בקרבת שדה התעופה של סרת (כ-20 ק"מ דרומית לעיר). נמסר, כי בשדה התעופה היו בעבר לפחות חמישה כלי טייס, ובהם שני מטוסים אזרחיים ושלושה מסוקים, אשר הוצאו מכלל פעולה בקרבות שהתחוללו במקום בתחילת 2015 (אלשרק אלאוסט, 1 בדצמבר 2015).

■ **ובינתיים ממשיך ארגון דאעש בסרת לבסס את שליטתו**, תוך גיוס בני נוער לשורותיו (כמקובל בעיראק ובלוב). בסוף נובמבר דווח, כי נערך בסרת טקס סיום של המחזור הראשון של קורס של גורי הח'ליפות, שמנה 85 נערים בגילאים 14-17. הנערים עברו אימוני ירי במגוון כלי נשק ואמוני הכנת מטעני נפץ, במשך 45 יום. הנערים מגיעים מסרת, אלנופליה, אג'דאביא, בני וליד ומצראתה (בואבת אפריקיא אלאח'באריה, 30 בנובמבר 2015; פורטל אלוסט, 4 בדצמבר 2015).

פעולות הטרור של דאעש

פיגוע הרג בארה"ב בהשראת דאעש

■ ב-3 בדצמבר 2015 בוצע פיגוע הרג במרכז רווחה ומכון שיקומי לבעלי מוגבלויות בעיר סן ברנרדינו בקליפורניה (מזרחית ללוס אנג'לס). 14 בני אדם נהרגו ו-17 נפצעו. גבר ואישה פרצו לאולם כנסים, פתחו בירי ללא אבחנה לעבר הקהל, ונמלטו מהמקום. השניים השאירו בבניין כמה מטעני צינור. ארבע שעות מאוחר יותר נתפסו השניים ונורו במהלך קרב יריות עם השוטרים. בביתם נחשף מצבור גדול של אמצעי לחימה.

■ הגבר, שביצע את הרצח, הינו **סיד רזואן פארוק** (Syed Rizwan Farook), בן 28, יליד ארה"ב **ממוצא פקיסטאני**. הוא שימש כמפקח סביבה ומזון במחלקת הבריאות של סן ברנרדינו. אביו של המחבל ציין, כי **בנו תמך באידיאולוגיה של דאעש והיה "אובססיבי" בנוגע ליחסו לישראל (CNN)**,

6 בדצמבר 2015). אשתו, שהשתתפה בפיגוע, הינה **תשפין מאלכ** (Tashfeen Malik), בת 27, פקיסטאנית במוצאה, שעברה להתגורר בסעודיה והגיעה לארה"ב לאחר נישואי השניים.

■ **בדיקות ראשוניות של ה-FBI קשרו את השניים לאסלאם הקיצוני. סעיד פארוק היה מוסלמי אדוק, שככל הנראה, עבר תהליך הקצנה והוא קיים קשרים עם גורמים אסלאמיסטיים באמצעות האינטרנט.** הוא ביקר בסעודיה שם פגש את בת זוגתו והביא אותה עימו לארה"ב. האישה פרסמה יום לפני הטבח הודעה בדף הפייסבוק שלה בה היא נשבעת אמונים למנהיג דאעש. שניהם השמידו את הכוננים הקשיחים בביתם ואת מכשירי הטלפון הניידים שלהם טרם היציאה לביצוע הפיגוע.

■ **ב-4 בדצמבר 2015 דווח באתר של זרוע ההסברה אעמאק של דאעש, כי בני הזוג נמנים על תומכי הארגון** (אתר a3maqagency.wordpress.com, 4 בדצמבר 2015). בתחנת הרדיו אלביאן של דאעש שודרה ב-5 בדצמבר 2015 הודעה אודות התקיפה "שביצעו שניים מתומכי המדינה האסלאמית לפני מספר ימים בקליפורניה". בהודעה נאמר: "השניים, שתקפו מרכז בעיר סן ברנרדינו שבמדינת קליפורניה, ארה"ב, ביצעו ירי שהביא למותם של ארבעה-עשר איש ופציעתם של למעלה מעשרים אחרים, השבח לאל" (אתר Arabic.cnn, 5 בדצמבר 2015). **עם זאת דאעש לא פרסם הודעה רשמית בה קיבל עליו אחריות פורמאלית לביצוע הפיגוע.**

פיגוע דקירה בבריטניה

■ **ב-5 בדצמבר 2015 הותקף נוסע בתחנת הרכבת התחתית לייטונסטון (Lyttonstone), שבמזרח לונדון, על ידי צעיר. התוקף שיסף את גרונו באמצעות סכין שהייתה בידו תוך קריאות "זה עבור סוריה" ו"יישפך כאן דם".** הוא איים לתקוף נוסעים נוספים. שוטרים, שהיו על הרציף, עצרו את התוקף. הנוסע פונה לבית החולים במצב קשה. נוסעת נוספת נפגעה באורח קל.

■ **מבצע הדקירה הוא מוחיאלידין מייר (Muhaydin Mire) תושב מזרח לונדון, בן 29.** לדברי החוקרים **נמצאו בטלפון הסלולארי, שברשותו תמונות הקשורות לדאעש ולתקיפות שביצע הארגון** (CNBC News, ניו יורק דיילי ניוז, 7 בדצמבר 2015).

תימן

■ **ג'עפר מחמד סעד (Ja'far Muhammad Sa'ad), מושל העיר עדן ושישה ממלווי נהרגו ב-6 בדצמבר 2015 מפיצוץ, שבוצע בעיר.** הפיצוץ אירע בשעה שנסע יחד עם מאבטחיו למשרדו בשיירת מכוניות. על פי גרסא אחת הפיצוץ אירע במכונית חונה, שהתפוצצה בנתיב השיירה של המושל. על פי גרסא שנייה בוצעה ההתנקשות על ידי מחבל מתאבד, שהתנגש במכוניתו של המושל. ג'עפר סעד מושל עדן היה גנרל בצבא דרום תימן ומונה לתפקידו כמושל באוקטובר האחרון (אתר alarabiya.net, 6 בדצמבר 2015, הגרדיאן, 6 בדצמבר 2015).

■ **מחוז עדן אביאן במדינה האסלאמית, הפועל בתימן, קיבל אחריות להריגתו של המושל באמצעות פיצוץ מכונית תופת.** ב-6 בדצמבר 2015 פורסמו באתר המזוהה עם דאעש תמונות,

שמקורן במחוז עדן אביאן (Aden Abyan), בהן נראה פיצוץ מכונית תופת של דאעש, שהביאה למותו של המושל (dabiqnews.com, 6 בדצמבר 2015).



שרידי מכונית התופת, שהופעלה נגד מושל עדן (חשבון הטוויטר [يمن برس #اليمن@yepress](#), 6 בדצמבר 2015).

פעילות סיכול ומנע

תאילנד

■ על פי מסמך, שהודלף משירותי הביטחון של רוסיה, עשרה סורים הקשורים לדאעש הגיעו לתאילנד במהלך חודש אוקטובר 2015 במטרה לבצע בה פיגועים נגד יעדים רוסיים. במסמך קוראת משטרת תאילנד וזרוע הכוחות המיוחדים להגביר את האבטחה סביב אזורים בהם נוכחות של מוסדות רוסיים (הגרדיין, 4 בדצמבר 2015).

פעילות תודעתית

סיכום פיגועי התאבדות של דאעש במהלך חודש נובמבר 2015

■ ב-2 בדצמבר 2015 פרסם אתר המזוהה עם דאעש אינפוגרף בו נטען, כי במהלך חודש נובמבר 2015 ביצע הארגון 54 פיגועי התאבדות על פי ההתפלגות הבאה: 28 פיגועים נגד כוחות המשטר העיראקי, 13 נגד כוחות המשטר הסורי, 11 נגד היחידות הכורדיות להגנת העם (YPG) ושלושה פיגועי התאבדות נגד הפשמרגה הכורדים (סה"כ 55 פיגועים, כלומר אחד נוסף בטעות). מהתפלגות פיגועי ההתאבדות על פי מחוזות עולה, כי 16 פיגועים בוצעו במחוז באלאנבאר; 11 באלחסכה, שבעה בחלב, שישה בבגדאד, חמישה במחוז צלאח אלדין, ארבעה בחמץ, שלושה בנינוא, אחד בכירכוכ ואחד בדיר אלזור (אתר [a3maqagency.wordpress.com](#), 2 בדצמבר 2015). מספרים אלו ממחישים את משקלם הרב של פיגועי ההתאבדות בפעילות הצבאית-טרוריסטית של דאעש בעיראק ובסוריה.



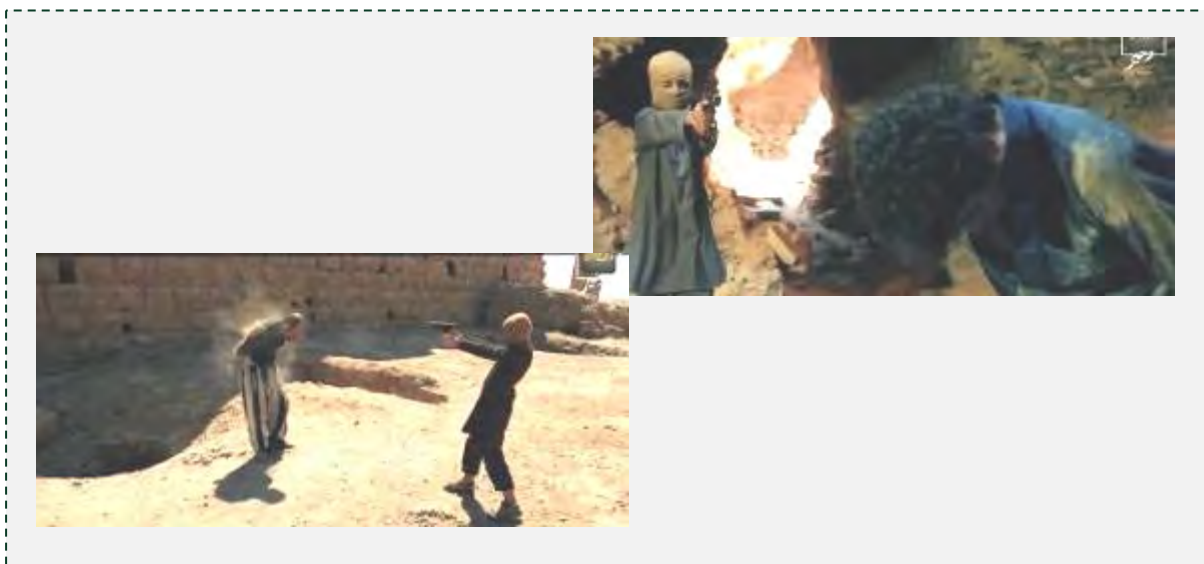
54 פיגועי התאבדות של דאעש בחודש נובמבר 2015 (אתר a3maqagency.wordpress.com, 2 בדצמבר 2015).

ישום למכשיר אנדרואיד המאפשר מעקב אחר חדשות דאעש

■ זרוע ההסברה של דאעש אעמאק חנכה יישום למכשירי אנדרואיד, המאפשר לתומכי הארגון לעקוב אחר החדשות, שמפרסם דאעש. הדיווחים כוללים בין היתר חדשות על התפתחויות בקרבות בסוריה ובעיראק, סרטונים, וגרפים המפרטים את פעולות דאעש. היישום הוא קל לשימוש וניתן להורידו באמצעות האינטרנט. חשבונות טוויטר רבים מציעים בציוצים שלהם קישורים להודעת היישום. אפשר והיישום החדש הוא מענה להודעה של ארגון "אנונימוס" על סגירת 11 אלף חשבונות טוויטר של דאעש ועל הודעת חברת טלגרם, שסגרה 78 חשבונות הקשורים לדאעש.

איומים על היהודים

■ ב-5 בדצמבר 2015 שיתף בעל חשבון טוויטר של אתר המזוהה עם דאעש קישור לסרטון, שמקורו במחוז דיר אלזור הסרטון שכותרתו "אל היהודים", נפתח עם הצגת תמונה של ראש הממשלה בנימין נתניהו, כשברקע דגל ישראל ותמונות חייל וילד פלסטיני. פעיל הארגון מאיים על היהודים ועל שאר הכופרים ומציין, כי הם עוד יעלו את דגל אללה בבית הלבן ובלב תל אביב. לאחר מכן נראו הילדים מוציאים להורג שבויים אנשי המשטר הסורי (هدم الأسوار @Al_Aswar1; אתר alaswar.ml, 5 בדצמבר 2015).



ילדים הורגים שבויים מצבא סוריה (אתר alaswar.ml, 5 בדצמבר 2015).

הוצאה להורג של "מרגל רוסי"

■ לשכת ההסברה של מחוז רקה של דאעש פרסמה סרטון תחת הכותרת " הפסדתם וגורשתם, רוסיים". בסרטון נראה פעיל הארגון עורף את ראשו של "מרגל רוסי", אשר מתאר את נסיבות הפעלתו ותפיסתו. בסרטון נראה אדם דובר רוסית לבוש מדי אסיר כתומים המצג עצמו ברוסית עם כתוביות בערבית כח'סייב מגומיד, רוסי מצ'צ'ניה. לדבריו הוא שוגר לשטח הח'ליפות האסלאמית ע"י המודיעין הרוסי. הוא התוודה על פעילות הריגול שביצע. לאחר סיום דבריו נערף ראשו ועל המסך נכתב ברוסית "דם ישפך כמים".